

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2017-04-19
Stockholm

Mål nr
M 3186-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-03-24 i mål M 5544-15, se bilaga A

KLAGANDE

1. PS

2. BS

3. CS

4. SS

Ombud för 1–4: Lindskog Malmström Advokatbyrå KB

MOTPART

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten XX i Värmdö kommun m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen punkterna 3 och 4 i Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns beslut den 12 november 2013 med dnr STR.2013.3357.

Dok.Id 1333235

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

PS, BS, CS och **SS** (klagandena) har yrkat i första hand att Mark- och miljööverdomstolen undanröjer det överklagade beslutet och i andra hand att Mark- och miljööverdomstolen beviljar strandskyddsdispens.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (nämnden) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Klagandena har vidhållit vad som anförts i underinstanserna och därtill tillagt i huvudsak följande. Kommunen ingrep inte 1982 eller 1986, efter det att anläggningen flygfotograferats. Säljarna av fastigheten garanterade att åläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet inte förelåg. Vid köpet framkom inte några andra omständigheter som skulle tyda på att den vänstra delen av brygganläggningen saknade strandskyddsdispens. Inte heller visar något i målet att överlåtelsen skulle ha skett i illojalt syfte. Klagandena har begränsande möjligheter att på civilrättslig väg rikta krav mot säljarna och tidigare ägare. Det är därför inte skäligt att förelägga klagandena att nu riva ut den vänstra delen av brygganläggningen.

Nämnden har vidhållit vad som anförts i mark- och miljödomstolen och därtill tillagt i huvudsak följande. Anläggningen har inte godkänts av kommunen på 1970-talet eller senare. Flygbilden från 1982 är i själva verket en flygbild från 1986. Nämnden fick tillgång till dem i mars 2013. Även om nämnden skulle ha haft tillgång till flygbilden från och med år 1982 eller 1986 och bedrivit tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna är det osannolikt att nämnden skulle ha hunnit med att utreda samtliga fastigheter som berörs av strandskyddet inom kommunen. Att de aktuella åtgärderna saknade strandskyddsdispens hade varit lätt att upptäcka om köparna av fastigheten kontaktat Värmdö kommun, vilket bör vägas in i skälighetsbedömningen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inledningsvis gör Mark- och miljööverdomstolen ingen annan bedömning än underinstanserna i fråga om den uppförda bryggan och komplementsbyggnaden kräver dispens från reglerna om strandskydd i 7 kap. miljöbalken. Inte heller finner Mark- och miljööverdomstolen att omständigheterna, även med beaktande av den tid som förflutit och kommunens agerande, är sådana att särskilda skäl för dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken föreligger, att sådan dispens meddelats av kommunen, eller att strandskyddet skulle vara preskriberat.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Av 26 kap. 14 § miljöbalken följer att beslut om föreläggande får förenas med vite. Vidare framgår av 26 kap. 12 § miljöbalken att, om en tidigare ägare av en fastighet kunnat föreläggas att avhjälpa skada eller olägenhet som uppstått vid deras användning av en fastighet enligt bl.a. 7 kap. miljöbalken, så får en tillsynsmyndighet ge ett föreläggande mot en ny ägare, om det är skäligt.

Av utredningen i målet framgår inte annat än att den aktuella bryggan och komplementsbyggnaden funnits i vart fall sedan 1986. Fastigheten förvärvades 2010 av klagandena och åtgärderna vidtogs således en avsevärd tid före deras förvärv. Det har inte framkommit något som tyder på att överlåtelse av fastigheten skett i syfte att kringgå strandskyddet eller att klagandena haft anledning att misstänka att strandskyddsdispens saknades (jfr prop. 1981/82:220 s. 138). Det kan vid dessa förhållanden inte anses skäligt att på det sätt nämnden, länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen har gjort förelägga klagandena att riva bryggan och komplementsbyggnaden (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 22 oktober 2012 i mål nr M 9474-11).

Nämndens förelägganden om att klagandena ska riva bryggan och komplementsbyggnaden ska av dessa skäl upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Lars Borg, tekniska rådet Cecilia Undén samt hovrättsråden Hans Nyman och Eywor Helmenius, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Staffan Uhlmann.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-03-24
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 5544-15

KLAGANDE

1. PS

2. BS

3. CS

4. SS

Ombud för samtliga: Lindskog Malmström Advokatbyrå KB

MOTPART

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2015-09-07 i ärende nr 5051-43385-13, se bilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens m.m. på fastigheten XX i Värmdö kommun.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 444878

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun beslutade den 12 november 2013 att inte bevilja dispens från strandskyddet i efterhand för del av ett bryggdäck samt en komplementbyggnad som uppförts på fastigheten XX i Värmdö kommun. Nämnden förelade även ägarna till fastigheten att vid äventyr av vite om sammanlagt 50 000 kr vardera ta bort den aktuella delen av bryggdäcket samt komplementbyggnaden.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Stockholms län som avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Klagandena har i första hand yrkat att det överklagade beslutet ska undanröjas eftersom kommunen redan medgivit lov för det aktuella bryggdäcket med tillhörande komplementbyggnad.

I andrahand har klagandena yrkat att sökt strandskyddsdispens ska beviljas.

Klagandena har även yrkat att mark- och miljödomstolen håller syn på fastigheten.

Till stöd för sin talan har klagandena, utöver vad som tidigare anförts och åberopats hos länsstyrelsen, i huvudsak uppgivit följande. Den i målet aktuella delen av brygganläggningen uppfördes troligen mellan 1976 och 1982. Övriga delar av anläggningen uppfördes före 1975. Arbetet med att anlägga brygganläggningen i sin helhet påbörjades sannolikt mellan 1970 och 1975. Med hänsyn till att de olika delarna av brygganläggningen är uppförda kort tid efter varandra kan det inte uteslutas att kommunen godkände anläggningen i sin helhet före 1975. Det kan således ifrågasättas om bestämmelserna om strandskydd över huvud taget är tillämpliga även om den i målet aktuella delen av brygganläggningen färdigställdes först efter 1975.

Klagandena har även hänvisat till Naturvårdsverkets informationsskrift ”Våra stränder och bestämmelser om strandskydd” och anført att det vid en avvägning mellan det allmänna intresse som strandskyddet utgör och det enskilda intresse klagandena har av att behålla brygganläggningen i fråga skulle vara oskäligt att inte bevilja dispens från strandskyddet i efterhand med hänsyn till den tid som förflutit sedan anläggningen uppfördes, i detta fall mellan 35 och 40 år.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen anser inte att det finns behov av att hålla syn på fastigheten innan målet avgörs.

Mark- och miljödomstolen delar den bedömning som länsstyrelsen gjort. Att byggandet av anläggningen i sin helhet sannolikt påbörjades före 1975 och att en förhållandevis lång tid förflutit sedan den i målet aktuella delen av anläggningen uppfördes föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 14 april 2016.

Bjarne Karlsson

Gisela Köthnig

I domstolens avgörande har rådmannen Bjarne Karlsson, ordförande, och tekniska rådet Gisela Köthnig deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Benjamin Rönne-Petersen.